

ŠKODA AUTO VYSOKÁ ŠKOLA, O.P.S.

Studijní program: B6208 Ekonomika a management

Studijní obor: 6208R163 Podniková ekonomika a finanční management

Účetní odpisování dlouhodobého hmotného majetku

Tomáš PROKOP

Vedoucí práce:

Ing. Monika Randáková, Ph.D.

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury pod odborným vedením vedoucího práce.

Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná a v práci jsem neporušil(a) autorská práva (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Mladé Boleslavi dne 7.12.2016

Děkuji Ing. Monice Randákové, Ph.D. za odborné vedení bakalářské práce, poskytování rad a vždy rychlou a věcnou pomoc při řešení nastalých problémů.

Obsah

Úvod	7
1 Dlouhodobá aktiva	8
1.1 Vymezení a členění dlouhodobého majetku	8
1.2 Pořízení dlouhodobých aktiv	9
1.3 Vykazování dlouhodobých aktiv	11
2 Účetní metody odpisování dlouhodobých hmotných aktiv	15
2.1 Časové metody odpisování	16
2.2 Výkonová metoda odpisování	20
2.3 Komponentní metoda odpisování	20
2.4 Změny odpisového plánu	21
3 Srovnání odpisových metod – aplikační příklad	22
3.1 Zadání příkladu	22
3.2 Výpočet odpisů časovými metodami	22
3.3 Výpočet odpisů výkonovou metodou	26
3.4 Výpočet odpisů komponentní metodou	27
3.5 Srovnání odpisových metod	30
4 Praktická část	32
4.1 Hypotéza	32
4.2 Porovnání 30 vybraných firem	32
4.3 Výsledek porovnání	36
5 Závěr	37
Seznam literatury	38
Seznam obrázků a tabulek	41

Seznam použitých zkratk a symbolů

DDB Metoda zmenšujícího se základu

Kč Koruna česká

Sb. Sbírka zákonů

SYD Metoda sumace čísel

TZH Technické zhodnocení

Úvod

Majetek podniku se z časového hlediska dělí na krátkodobý a dlouhodobý. Tato práce se věnuje dlouhodobým aktivům, konkrétně dlouhodobým hmotným aktivům a jejich průběžnému spotřebování, které je vyjádřeno odpisy. Česká legislativa zná odpisy daňové a účetní. Tato práce se však věnuje pouze odpisům účetním. Všechny účetní jednotky, jak je stanovuje § 1 zákona č. 563/1991 Sb. o účetnictví, by měly v účetních výkazech uvádět účetní odpisy k dlouhodobému majetku. (Valouch, 2010)

Cílem bakalářské práce je vymežit dlouhodobý hmotný majetek podle české účetní legislativy, popsat různé metody účetních odpisů a zhodnotit, která z nich nejvěrněji zobrazuje reálné opotřebení majetku a která je reálně nejpoužívanější odpisovou metodou v praxi. Pro splnění cíle v praktické části práce byla stanovena hypotéza: „Většina společností odpisuje dlouhodobý hmotný majetek formou lineárních časových odpisů.“ Všechny informace jsou v souladu s právní úpravou této problematiky, která je platná a účinná k datu odevzdání této práce.

První kapitola bakalářské práce je zaměřena na vymezení a členění majetku podniku. Dále pojednává o pořízení a vykazování aktiv.

V druhé kapitole této práce jsou popsány metody účetního odpisování dlouhodobého hmotného majetku. Zvolení vhodné metody je nezbytně nutné k vytvoření kvalitního odpisového plánu. Konkrétně jsou v této kapitole podrobně rozebrány metody časové, výkonové a metoda komponentního odpisování.

Třetí kapitola srovnává na zadaném fiktivním příkladu všechny metody odpisování, které jsou popsány v druhé kapitole, a porovnává jejich výsledky.

Praktická část této práce, která je obsažena ve čtvrté kapitole, porovnává 30 nejúspěšnějších českých firem z žebříčku CZECH TOP 100 a metody, které užívají k účetnímu odpisování dlouhodobého hmotného majetku.

1 Dlouhodobá aktiva

1.1 Vymezení a členění dlouhodobého majetku

Aktiva neboli majetek podniku se dělí dle doby použitelnosti na dlouhodobá a krátkodobá. Krátkodobý majetek má dobu použitelnosti kratší než jeden rok a představuje jej zejména finanční hotovost, pohledávky, materiál, nedokončená výroba a zboží určené k prodeji. Dlouhodobá aktiva nejsou pořizována za účelem prodeje, ale k dlouhodobému užívání účetní jednotkou. Jestliže má být aktivum považováno za dlouhodobé, musí jej mít podnik v držbě minimálně po dobu jednoho roku a jeho ocenění musí být pro účetní jednotku významné. Hladinu významnosti si stanovuje každý podnik sám. Dlouhodobá aktiva se dále dělí do tří skupin, a to na dlouhodobý nehmotný majetek, dlouhodobý finanční majetek a dlouhodobý hmotný majetek. (Bokšová, 2013)

Dlouhodobý nehmotný majetek

Do skupiny dlouhodobého nehmotného majetku spadají aktiva, která nemají fyzickou podobu. Jejich pořizovací cena musí být vyšší, než je hladina významnosti a účetní jednotka je musí držet déle než jeden rok. Za dlouhodobý nehmotný majetek jsou považovány nehmotné výsledky výzkumu a vývoje, software, ocenitelná práva, emisní povolenky, preferenční limity, goodwill apod. (Krčál, 2008)

Dlouhodobý finanční majetek

Dlouhodobé investice slouží účetní jednotce k uchování a zhodnocení volných finančních prostředků. Do této skupiny aktiv patří například podíly v ovládaných osobách, dluhové cenné papíry, drahé kovy a kameny. (Krčál, 2008)

Dlouhodobý hmotný majetek

Aby aktivum mohlo být považováno za dlouhodobý hmotný majetek, musí být v podniku drženo po dobu delší než jeden rok, jeho hodnota musí být vyšší než hladina významnosti a musí mít hmotnou podstatu. (Bokšová, 2013) Do kategorie dlouhodobá hmotná aktiva spadají:

- Pozemky – dlouhodobým hmotným aktivem se pozemky stávají bez ohledu na výši ocenění. Aby se mohly řadit mezi dlouhodobý hmotný majetek,

nesmějí být zbožím. Pozemky se v čase neopotřebovávají a jejich hodnota tak neklesá, proto se také neodpisují.

- Stavby – dlouhodobým hmotným aktivem se stavby stávají bez ohledu na výši ocenění a dobu použitelnosti, pokud nejsou zbožím. Do této kategorie také patří budovy, vodní díla, důlní díla, důlní stavby pod povrchem, právo stavby, otvírky nových lomů, hlinišť a pískoven, technické rekultivace a byty a nebytové prostory vymezené jako jednotky.
- Hmotné movité věci a jejich soubory – pokud mají být dlouhodobým hmotným majetkem, musí být jejich výše ocenění větší, než je hladina významnosti a doba použitelnosti delší než jeden rok. Toto se nevztahuje na předměty z drahých kovů, které do této skupiny spadají bez ohledu na výši ocenění.
- Pěstitelské celky trvalých porostů - za pěstitelské celky jsou považovány ovocné keře nebo stromy vysázené na pozemku o výměře minimálně 0,25 hektaru. Zákon také určuje jejich hustotu, která činí nejméně 90 stromů nebo 1000 keřů na jeden hektar. Dále do této kategorie spadá trvalý porost vinic a chmelnic, ovšem bez nosných konstrukcí.
- Jiný dlouhodobý hmotný majetek - do této skupiny aktiv se bez ohledu na výši ocenění řadí ložiska nevyhrazeného nerostu, umělecká díla a věcná břemena k pozemku a stavbě. (Vyhláška 500/2002 Sb.)

1.2 Pořízení dlouhodobých aktiv

Účetní jednotka může dlouhodobý majetek pořídit vícero způsoby. Nejběžnějším způsobem je nákup aktiv od jiného subjektu, případně může proběhnout směna aktiv mezi dvěma či více podniky. Aktivum se může dostat do držby účetní jednotky také bezúplatně, například darem, nebo může být vytvořeno ve vlastní režii podniku. (Bokšová, 2010)

Při nákupu dlouhodobého aktiva je cena na jeho pořízení vyjádřena historickými náklady, přesněji řečeno pořizovací cenou. Zásady oceňování v historických cenách se užije také v případě vzniku aktiva ve vlastní režii, tentokrát v podobě oceňování vlastními náklady. V případě, že účetní jednotka nabyla dlouhodobé aktivum darem nebo směnou za jiné aktivum, bude hodnota tohoto majetku oceněna reprodukční pořizovací cenou. (Vopalecká, 2014)

1.2.1 Ocenění pořizovací cenou

Pořizovací cena se skládá z ceny nakupovaného dlouhodobého aktiva a výdajů vynaložených k uvedení majetku do užívání. Dle Provděcí vyhlášky k podvojnému účetnictví pro podnikatele číslo 500/2002 Sb. se do ocenění majetku mohou započítávat také náklady na správní poplatky, úroky z úvěrů, poplatky za dočasné nebo trvalé odnětí lesní půdy, průzkumné, geologické, geodetické a projektové práce včetně variantních řešení a rozpočtu, licence, patenty a jiná práva využitá při pořizování majetku, nikoliv pro budoucí provoz. Tento výčet nákladů ve vyhlášce není úplný, ale pouze demonstrativní. Do pořizovací ceny lze tedy zahrnout i jiné náklady spojené s pořízením aktiva. Vyhláška však také demonstrativním výčtem stanovuje, které náklady do pořizovací ceny aktiva použít nelze. Jedná se především o výdaje na opravy a údržbu, kursové rozdíly, smluvní pokuty a úroky z prodlení, nájemné za stavební pozemek, náklady na zaškolení pracovníků. Tato metoda oceňování je objektivní a průkazná, neboť lze dokladově ověřit pravdivost výsledného ocenění aktiva. Oceňování majetku pořizovací cenou má však i svá negativa. Této metodě oceňování je například vyčítáno, že výdaje vynaložené na pořízení majetku nemusí být vždy přesně zjistitelné, že cena pořízení nemusí být vždy trhem určená objektivní cena, nebo že nereflakuje měnící se kupní sílu peněz. (Krčál, 2008)

1.2.2 Ocenění vlastními náklady

Zákon číslo 563/1991 Sb. o účetnictví (dále jen zákon o účetnictví) stanoví, že vlastními náklady oceňujeme hmotný majetek kromě zásob vytvořených vlastní činností a příchovků zvířat. Oceňování vlastními náklady je postaveno na v zásadě stejných principech jako oceňování pořizovací cenou. Hodnotu nákladových položek potřebných na realizaci dlouhodobého aktiva ve vlastní režii poskytuje vnitropodnikové účetnictví. V případě druhového členění nákladů se k vyřazení těchto položek z nákladů používá účet „Aktivace dlouhodobých aktiv“, který má v českých účetních standardech od 1. 1. 2016 nákladový charakter. V případě účelového členění nákladu se položky určené k realizaci dlouhodobého aktiva kumulují na účet „Pořízení dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv“. (Valouch, 2010)

1.2.3 Ocenění reprodukční pořizovací cenou

Dle zákona o účetnictví je reprodukční pořizovací cena definována jako „*cena, za kterou by byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje*“. Zákon dále říká, že touto metodou oceňujeme majetek, který účetní jednotka nabyla bezúplatně (vyjma peněžních prostředků a cenin). Reprodukční pořizovací cenou se také oceňuje majetek, u kterého není podnik schopen zjistit vlastní náklady, a také ostatní majetek, u kterého zákon neurčil žádnou metodu oceňování. (Zákon 563/1991 Sb.)

1.3 Vykazování dlouhodobých aktiv

Jak již bylo zmíněno na začátku této práce, dlouhodobá aktiva má podnik v držbě po dobu delší než jeden rok. Po přechodu dlouhodobých hmotných a nehmotných aktiv z fáze pořízení do fáze používání platí, že se začínají opotřebovávat. Jejich užitek tedy účetní jednotka čerpá postupně po dobu několika účetních období. Když je potenciál vyčerpán, přejde aktivum do fáze vyřazení. Opotřebovávání majetku je v účetnictví vyjádřeno odpisy, které jsou průběžně uznávány v nákladech. (Bokšová, 2013)

Účetní jednotka vykazuje v rozvaze dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, který bude sloužit k vlastní podnikatelské činnosti, bude pro podnik užitný dlouhodobě a jehož ocenění je vyšší než účetní jednotkou zvolený práh významnosti. V rozvaze je dlouhodobý majetek vykazován rozdělený do několika významných skupin, kterými jsou např. pozemky, stavby, hmotné movité věci apod. Suma odpisů zachycená na účtu oprávek, je v rozvaze přiřazena dlouhodobým aktivům ve sloupci korekce. Spolu s odpisy jsou ve sloupci korekce zaneseny také případné opravné položky, které mají na snížení účetní hodnoty aktiv pouze dočasný vliv. Po odečtení korekce od brutto hodnoty majetku získáváme netto hodnotu aktiv. (Bokšová, 2013)

Oprávkou jsou tedy tvořeny sumou všech odpisů k danému aktivu a představují jeho trvalé snížení hodnoty. Pokud od pořizovací ceny majetku odečteme oprávkou, získáváme jeho zůstatkovou cenu. Zůstatkovou cenu je třeba odlišovat od zbytkové hodnoty, která udává, jaká bude hodnota aktiva na konci jeho doby používání, tedy před jeho vyřazením z účetnictví. (Bokšová, 2013)

1.3.1 Zásady účetního výkaznictví

Aby účetní výkazy obsahovaly korektní informace, které jejich uživatelé vyžadují, je potřeba, aby se při sestavování těchto výkazů dodržovaly účetní předpoklady a zásady. Těmi jsou:

- Zásada oceňování peněžní jednotkou - měrnou jednotkou v účetních výkazech jsou peníze. Díky této zásadě je možné operovat s jednotlivými složkami majetku účetní jednotky a na jejich základě si ověřit její finanční situaci.
- Zásada vykazované účetní jednotky – účetní výkazy se týkají pouze přesně vymezeného ekonomického celku, kterým je organizačně-právní subjekt. Ekonomická situace zachycená v účetních výkazech se tedy musí týkat pouze účetní jednotky a nesmí v ní být zachycena například ekonomická situace vlastníků podniku.
- Zásada periodicity – podnik sestavuje účetní výkazy v pravidelných dvanáctiměsíčních intervalech.
- Realizační princip – veškeré výnosy jsou v účetnictví uznány v okamžiku, kdy jsou podnikem zasloužené (realizované), nikoliv až v momentě, kdy proběhne úhrada. V okamžiku realizace získala účetní jednotka příslib, že tento výnos bude uhrazen.
- Princip přiřazování nákladů výnosům – ve výkazu zisku a ztráty je potřeba porovnávat výnosy a jim odpovídající náklady. Veškeré náklady tedy musí být vykázány ve stejném období, ve kterém jsou realizovány k nim náležející výnosy.
- Zásada bilanční kontinuity - konečné stavy jednotlivých účtů, kterých se dosáhne na konci účetního období, jsou výchozími počátečními stavy na začátku dalšího účetního období.
- Aktuální báze – veškeré účetní transakce a jejich výsledky jsou zachyceny v účetním období, ve kterém se uskutečnily bez ohledu na to, zda již proběhly peněžní toky s nimi související.
- Zásada opatrnosti – podnik by měl do účetních výkazů zaznamenat očekávané snížení ekonomického prospěchu, avšak měl by se vyvarovat

toho, aby do výkazů zaznamenal případné očekávané avšak nejisté zisky.
(Bokšová, 2013)

1.3.2 Druhové členění nákladů

V případě, že účetní jednotka používá druhové členění nákladů, se odpisy dlouhodobého majetku zaznamenávají v položce „náklady – úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé“. Ovšem i při druhovém členění nákladů musí být dodržen princip přiřazování nákladů výnosům. Proto v případě, že se neprodají veškeré dokončené výrobky, při jejichž výrobě byl využit dlouhodobý majetek, sníží se náklady tím, že se všechny neprodané hotové výrobky převedou na položku „hotové výrobky“ přes účet „změna stavu vnitropodnikových zásob“. Tento účet je následně zachycený ve výkazu zisku a ztráty, kde snižuje náklady (spotřeba materiálu, mzdy, služby atd.) o hodnotu výrobků převedených na účet „hotové výrobky“.

Za předpokladu využívání druhového členění nákladů není rozdíl mezi odpisováním výrobního či nevýrobního zařízení, neboť veškeré odpisy jsou v nákladech zachyceny na jednom účtu – viz (náčres 1). Účty aktiv a účty oprávek jsou následně zachyceny v rozvaze podniku. Účet „náklady – úpravy hodnot dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku - trvalé“ je zaznamenán ve výkazu zisku a ztráty.
(Bokšová, 2013)

Náčres 1

Výrobní zařízení		Oprávký výrobního zařízení		Náklady – odpisy	
PS	10 000	PS	0	1)	1 000
		1)	1 000	2)	500
Nevýrobní zařízení		Oprávký nevýrobního zařízení			
PS	5 000	PS	0		
		2)	500		

1.3.3 Účelové členění nákladů

Aby bylo dosaženo respektování principu přiřazování nákladů výnosům i při využití účelového členění nákladů, jsou odpisy výrobních zařízení zachycené v ocenění nedokončených nebo případně dokončených výrobků. Do výkazu zisku a ztráty se tedy odpisy výrobních zařízení dostanou spolu s ostatními náklady využitými k pořízení a vyrobení prodaného výkonu v podobě účtu „náklady prodaného výkonu“. Odpisy nevýrobního zařízení se přičtou ke konkrétnímu nákladovému účtu podle toho, k jakému účelu byl tento majetek využíván. Může to být například účet „náklady – správní režie“ nebo „náklady – odbytová režie“ – viz (nákres 2).

Účty odpisovaného majetku jsou zachyceny v rozvaze v kolonce brutto. Oprávkové účty jsou také zaneseny do rozvahy, kde jsou přiřazeny k daným aktivům ve sloupci korekce. Oproti tomu nákladové účty jsou přeneseny do výkazu zisku a ztráty. (Bokšová, 2013)

Nákres 2

Výrobní zařízení		Oprávkový výrobního zařízení		Náklady výkonu	
PS	10 000	1)	1 000	1)	1 000
Nevýrobní zařízení		Oprávkový nevýrobního zařízení		Náklady – Správní/ Odbytová režie	
PS	5 000	2)	500	2)	500

2 Účetní metody odpisování dlouhodobých hmotných aktiv

Trvalé opotřebenění dlouhodobých aktiv způsobené jejich používáním je v účetních výkazech vyjádřeno odpisy. Dle zákona o účetnictví se účetní odpisování majetku vztahuje na všechny podnikatelské subjekty, které jsou účetními jednotkami a jsou uvedeny v § 1 odst. 2. V souladu s principem přiřazování nákladů výnosům je formou odpisů rozložena pořizovací cena majetku podniku do nákladů, a to tak, aby tyto náklady byly souměřeny s výnosy. Odpis je tedy vyjádřen jako přesná suma peněz stanovená na základě předchozího odhadu ekonomického prospěchu aktiva, o kterou se daný dlouhodobě držený odpisovatelný majetek za dané účetní období opotřeboval. (Valouch, 2010)

Ne veškerý dlouhodobě držený majetek může být odpisován. Na základě § 28 zákona o účetnictví můžeme říci, že se účetně neodpisují pozemky. Další dlouhodobá aktiva, která účetní jednotka nemůže odpisovat, stanovuje § 56 odst. 10 vyhlášky číslo 500/2002 Sb. a jedná se o:

- pozemky,
- umělecká díla, která nejsou součástí stavby, sbírky, movité kulturní památky, předměty kulturní hodnoty a obdobné hmotné movité věci stanovené zvláštními právními předpisy,
- nedokončený dlouhodobý nehmotný a hmotný majetek a technické zhodnocení, pokud není uvedeno do stavu způsobilého k užívání,
- finanční majetek,
- zásoby,
- najatý či obdobně užívaný dlouhodobý hmotný nebo nehmotný majetek,
- není-li zákonem nebo touto vyhláškou stanoveno jinak,
- pohledávky,
- preferenční limity, které nelze odpisovat podle času nebo výkonů, a povolenky na emise. (Vyhláška, 500/2002 Sb.)

Opotřebenění dlouhodobého hmotného aktiva je dvojího charakteru, může být fyzické nebo morální. Fyzické opotřebenění je způsobeno používáním majetku a

působením přírodních vlivů. Tím dochází ke změně původních parametrů. Zhoršuje se přesnost a výkonost a zvyšuje se poruchovost. Oproti tomu morální opotřebením je dáno technickým rozvojem, který způsobí, že staré aktivum, například výrobní stroj, je ve srovnání s novým aktivem neefektivní. Nový stroj, který by měl nižší spotřebu a vyšší výkonost, by tak mohl podniku přinést konkurenční výhodu.

Aby odpisy věrně vyjadřovaly skutečné opotřebením aktiva, je nutné, aby vedení podniku vytvořilo kvalitní odpisový plán ve smyslu § 28 odst. 6 zákona o účetnictví. K jeho vytvoření je zapotřebí, aby byly známy pořizovací náklady odpisovaného aktiva a finanční management měl k dispozici kvalitní odhad zbytkové hodnoty majetku. Dále je třeba odhadnout dobu použitelnosti aktiva pro případ, že se užije metody časového odpisování. Pokud by byla použita metoda výkonových odpisů, je třeba mít reálný odhad výkonosti aktiva. Pro vytvoření odpisového plánu dlouhodobých hmotných aktiv je tedy třeba zvolit správnou metodu odpisování. Účetní jednotka si v zásadě může zvolit jednu ze tří metod. K dispozici má metodu časovou, výkonovou nebo metodu komponentního odpisování. (Bokšová, 2013)

2.1 Časové metody odpisování

V případě, že se účetní jednotka rozhodne k vytvoření účetního odpisového plánu na základě časové metody odpisování, jsou odpisy závislé na délce používání dlouhodobého hmotného aktiva. Způsob odpisování by měl být zvolen tak, aby co nejdříve zachycoval reálné opotřebením majetku. (Bokšová, 2013) V souladu s touto zásadou je třeba zjistit, jestli je majetek v závislosti na čase opotřebován rovnoměrně, nebo jestli je více opotřebován v prvních letech po zařazení do užívání, případně je nejvíce opotřebován až v posledních rocích jeho životnosti. Na základě tohoto zjištění účetní jednotka zvolí příslušnou ze tří základních variant časového odpisování, a to variantu lineární (rovnoměrnou), degresivní (zrychlenou) nebo progresivní (zpomalenou). (Valouch, 2010)

U časové metody odpisování dlouhodobých hmotných aktiv je důležité určit okamžik, od kterého je možné dané aktivum začít odpisovat. Časové odpisy je možné vypočítat s přesností na dny či měsíce. V praxi se většinou využívá měsíční přesnosti, která je dostatečně přesná a méně náročná. S odpisováním majetku se tedy začíná od počátku měsíce, který následuje po měsíci, kdy byl dlouhodobý hmotný majetek podnikem zařazen do užívání. Z měsíční přesnosti odpisů budu

vycházet i v dalších kapitolách. Všechny roční odpisy v níže uvedených metodách je tedy třeba poměrně přiřadit k účetním obdobím, do kterých spadají. (Bokšová, 2013)

2.1.1 Lineární časové odpisy

V případě, že dlouhodobý hmotný majetek bude po dobu své životnosti v podniku užíván rovnoměrně, je vhodné použít rovnoměrné časové odpisy. Při odpisování dlouhodobého hmotného aktiva touto metodou se každý měsíc odpisuje do nákladů stejná částka. Odpisy převedené do nákladů jsou tak každý rok stejné. Lineární časové odpisy jsou v praxi nejčastěji používanou metodou. Výpočet je znázorněn vzorcem - viz (Lineární časový odpis).

$$Odpis = \frac{PC - ZH}{Doba\ použitelnosti} \quad (\text{Lineární časový odpis})$$

PC v rovnici značí pořizovací cenu aktiva. Od pořizovací ceny je odečtena zbytková hodnota (*ZH*). Z výsledku rozdílu mezi pořizovací cenou a zbytkovou hodnotou v čitateli vyjde odpisovatelná základna. Ta je následně vydělena dobou použitelnosti a výsledkem je hodnota ročního opotřebení aktiva. (Bokšová, 2013)

2.1.2 Degresivní časové odpisy

Zrychlených časových odpisů se užije v případě aktiva, které ztrácí hodnotu (především morálně) v prvních letech od pořízení (typicky například výpočetní technika). (Valouch, 2010) V případě degresivních časových odpočtů se vždy v následujícím roce odpisuje nižší hodnota majetku než v roce předešlém. Mezi hojně užívané a mezinárodně uznávané metody zrychleného odpisování patří metoda zmenšujícího se základu a metoda sumace čísel. (Bokšová, 2013)

Základem metody zmenšujícího se základu je stále stejná odpisová sazba, ale neustále se zmenšující odpisovatelná základna. Odpisová sazba je dvojnásobná oproti sazbě, která by byla použita v případě lineárního časového odpisování. Z toho také vyplývá zkratka DDB (z anglického double-declining balance) používaná pro tuto metodu. Důležité je, že tato metoda nebere v potaz zbytkovou hodnotu aktiva. Ta se zohlední až v posledním roce odpisování. Může se ale stát, že zůstatková cena bude nižší než původně plánovaná zbytková hodnota, protože v posledním roce již bude z aktiva odepsána větší hodnota než ta, kterou by tvořila odpisová

základna spočtená odečtením zbytkové hodnoty od pořizovací ceny. (Bokšová, 2013)

Jako příklad je uvedeno aktivum s pořizovací cenou 100 000 Kč a dobou odpisování 4 roky. Zbytková hodnota je stanovena na 5 000 Kč. Za použití lineární metody by odpisová sazba byla 25 %, při DDB je sazba dvojnásobná (tedy 50 %) a ta zůstává po celou dobu odpisování aktiva stále stejná. Mění se ale odpisová základna, která je v prvním roce dána pořizovací cenou a v letech následujících zůstatkovou cenou. V posledním roce se již nenásobí odpisovou sazbou, ale od zůstatkové ceny se odečítá zbytková hodnota. Není-li zbytková hodnota stanovena, respektive je-li stanovena na nulovou hodnotu, odpíše se v posledním roce odpisování celá zůstatková cena a aktivum tak má nulovou hodnotu.

$$\text{Odpis 1.rok: } 100\,000 \times 50\% = 50\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 2.rok: } (100\,000 - 50\,000) \times 50\% = 25\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 3.rok: } (50\,000 - 25\,000) \times 50\% = 12\,500 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 4.rok: } 12\,500 - 5\,000 \text{ (ZH)} = 7\,500 \text{ Kč}$$

Další zrychlenou časovou odpisovou metodou je sumace čísel (SYD – sum of the years digits). Tato varianta časových odpisů je založena na principu stejně velké odpisové základny ale měnící se odpisové sazby, která se s postupem času snižuje – viz (SYD).

$$\text{Odpis} = \frac{(PC-ZH) \times (n+1-i)}{n \times (n+1) \div 2} \quad (\text{SYD})$$

V této rovnici $PC - ZH$ značí opět odpisovou základnu, která vznikla odečtením zbytkové hodnoty od pořizovací ceny. Vzhledem ke skutečnosti, že n značí počet let životnosti aktiva, je výsledkem ve jmenovateli vzorce součet jednotlivých roků, po které se aktivum odpisuje. V případě, že by se aktivum odpisovalo čtyři roky, výsledek jmenovatele by byl roven deseti. Další proměnná, kterou v rovnici zastupuje i se rovná odpisovému roku, který je právě počítán, například v druhém roce odpisování by i bylo rovno dvěma. (Bokšová, 2013)

Při zadání stejného příkladu jako u metody DDB (tedy aktivum pořízené za 100 000 Kč odisované čtyři roky se zbytkovou hodnotou 5 000 Kč) by výpočet metodou SYD vypadal následovně:

$$\text{Odpis 1.rok: } \frac{(100\,000 - 5\,000) \times (4 + 1 - 1)}{4 \times (4 + 1) \div 2} = 38\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 2.rok: } \frac{(100\,000 - 5\,000) \times (4 + 1 - 2)}{4 \times (4 + 1) \div 2} = 28\,500 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 3.rok: } \frac{(100\,000 - 5\,000) \times (4 + 1 - 3)}{4 \times (4 + 1) \div 2} = 19\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 4.rok: } \frac{(100\,000 - 5\,000) \times (4 + 1 - 4)}{4 \times (4 + 1) \div 2} = 9\,500 \text{ Kč}$$

2.1.3 Progresivní časové odpisy

Zpomalených časových odpisů účetní jednotka užije, pokud se odpisované aktivum bude rychleji opotřebovávat až ke konci své životnosti. Tento jev může například nastat, když podnik plánuje v budoucnu využívat odpisované aktivum k jiným účelům nebo jiným způsobem než z počátku po zařazení majetku do užívání. Při odpisování aktiva formou účetních progresivních časových odpisů dochází k tomu, že vždy v následujícím roce se odpíše vyšší částka než v roce předchozím. K výpočtu zpomalených odpisů můžeme použít následující vzorec – viz (Progresivní časový odpis). (Valouch, 2010)

$$\text{Odpis} = \frac{2 \times (PC - ZH) \times i}{n \times (n + 1)} \quad (\text{Progresivní časový odpis})$$

Odpisovatelná základna je ve vzorečku zastoupena jako pořizovací cena mínus zbytková hodnota ($PC - ZH$). Proměná n ve vzorečku zastupuje dobu odpisování aktiva a proměná i je rok odpisování. Pokud bychom odpisovali aktivum druhým rokem z celkových čtyř, hodnota n by byla rovna čtyřem a hodnota i by se rovnala dvěma. Příklad aktiva s dobou odpisování čtyři roky, pořizovací cenou 100 000 Kč a zbytkovou hodnotou 5 000 Kč, které je odpisováno formou progresivního časového dpisování vypadá takto:

$$\text{Odpis 1.rok: } \frac{2 \times (100\,000 - 5\,000) \times 1}{4 \times (4 + 1)} = 9\,500 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 2.rok: } \frac{2 \times (100\,000 - 5\,000) \times 2}{4 \times (4 + 1)} = 19\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 3.rok: } \frac{2 \times (100\,000 - 5\,000) \times 3}{4 \times (4 + 1)} = 28\,500 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis 4. rok: } \frac{2 \times (100\,000 - 5\,000) \times 4}{4 \times (4 + 1)} = 38\,000 \text{ Kč}$$

2.2 Výkonová metoda odpisování

Odpisy majetku spočítané na základě výkonu je vhodné použít v případě, že lze tento výkon změřit a lze jednoznačně tvrdit, že míra opotřebení aktiva je závislá na jeho skutečném používání. Za předpokladu, že aktivum splňuje obě tyto podmínky, můžeme konstatovat, že výkonová metoda odpisování dlouhodobých hmotných aktiv vytváří mnohem přesnější obraz opotřebení majetku než metody časové. V podniku totiž může nastat i taková situace, že aktivum nebude během účetního období použito vůbec. V takovém případě by byl díky výkonové metodě odpis aktiva nulový. Výpočet výkonové metody odpisování – viz (Výkonový odpis). (Bokšová, 2013)

$$\text{Odpis na jednotku výkonu} = \frac{PC - ZH}{\text{předpokládaný maximální výkon}} \text{ (Výkonový odpis)}$$

Odpis na jednotku výkonu je vypočítán prostým vydělením odpisovatelné základny předpokládaným maximálním výkonem. V tomto případě je třeba chápat předpokládaný maximální výkon jako předpokládané množství výkonu, které je odpisovaný majetek schopen vyprodukovat. Například v případě výrobního zařízení by se jednalo o počet vyrobených kusů, v případě motorového vozidla o počet najetých kilometrů atd. Aby byl výpočet odpisu za účetní období kompletní, je ještě třeba *odpis na jednotku výkonu vynásobit výkonem uskutečněným v daném účetním období.*

2.3 Komponentní metoda odpisování

Dlouhodobá hmotná aktiva někdy představují velmi náročná, velká a drahá zařízení složená z více významných částí, proto umožňuje vyhláška číslo 500/2002 Sb. v § 56a účetním jednotkám užít metodu komponentního odpisování. Jelikož se může jedna významná část aktiva používáním opotřebovávat více než jiné části, umožňuje metoda komponentního odpisování rozdělit jedno aktivum na vícero významných částí a každou z nich odpisovat zvlášť. Aby se mohla z aktiva vyčlenit komponenta, musí být výše jejího ocenění významná vzhledem k ocenění aktiva jako celku a její doba použitelnosti se musí výrazně lišit od doby použitelnosti majetku nebo souboru majetku, ze kterého byla vyčleněna. Při výměně komponenty

se cena aktiva nejprve sníží o výši ocenění této komponenty a následně opět navýší o ocenění komponenty nové. O aktivu, které je odpisováno komponentní metodou, je o jeho oprávkách účtováno jako o celku a stejně tak je vykázáno i v rozvaze. (Bokšová, 2013)

2.4 Změny odpisového plánu

Přestože účetní jednotka měla k dispozici veškeré potřebné podklady, zvolila vhodnou odpisovou metodu a vytvořila kvalitní odpisový plán, může se stát, že v průběhu používání aktiva dojde z nějakého důvodu ke změně jeho hodnoty a odpisový plán se musí změnit. Když už k takovým úpravám dojde, měly by být prospektivní. To znamená, že by neměly působit retroaktivně. Již zaúčtované odpisy by se tedy neměly měnit a plán by se měl přepočítat s ohledem do budoucna. Ke změnám odpisového plánu může dojít například z důvodu prodloužení životnosti aktiva nebo v důsledku částečného znehodnocení aktiva (zaúčtovaného opravnou položkou).

Hodnota aktiva se může také zvýšit, a to jeho technickým zhodnocením, které definuje § 47 odst. 4 vyhlášky č. 500/2002 Sb. Ve smyslu vyhlášky lze za technické zhodnocení hmotného majetku považovat výdaje na dokončené nástavby, přístavby, stavební úpravy, rekonstrukce nebo modernizace. Tyto investice do jednoho konkrétního majetku ovšem musí být vyšší, než je hranice významnosti, nebo musejí být významné hodnoty vzhledem k ocenění majetku v případě budov, jinak je nelze považovat za technické zhodnocení. Běžné opravy a údržba, které nemění charakteristiku aktiva nebo jsou nižší, než hranice významnosti jsou běžným nákladem účetního období. (Bokšová, 2013)

3 Srovnání odpisových metod – aplikační příklad

V této kapitole bakalářské práce budu aplikovat odpisové metody popsané v předešlé kapitole na fiktivním příkladu. Ten je zadán tak, aby na něj bylo možné použít všechny metody odpisování, které byly výše zmíněny. V závěru kapitoly porovnáím všechny výsledky a určím, která metoda nejuvěrněji kopíruje skutečné opotřebení.

3.1 Zadání příkladu

Podnik nakoupil výrobní zařízení za 6,5 milionu Kč. Pro účetní jednotku má stroj neschopný provozu pouze hodnotu šrotu, zbytková hodnota tedy činí 0,5 milionu Kč. Výrobce uvádí, že zařízení je schopné vyrobit 16 000 kusů výrobků. Po vyrobení 8 000 kusů by mělo být na konci životnosti hydraulické čerpadlo, které celý stroj pohání. Po výměně čerpadla je stroj schopen vyrobit dalších 8 000 kusů výrobků. Cena čerpadla je 2 miliony Kč. Podnik začíná stroj odepisovat od roku 2000. Účetní a odpisový rok je roven kalendářnímu roku. Dle plánu se bude v prvním roce vyrábět 600 kusů a v druhém roce 1 400 kusů. Ve třetím roce se již dle plánu vyrobí 2 000 kusů výrobků. Ve stejném objemu se bude vyrábět až do konce životnosti stroje.

3.2 Výpočet odpisů časovými metodami

3.2.1 Lineární časový odpis

Při volbě odpisového plánu na základě lineárních časových odpisů je odpisovatelná základna stroje 6 milionů Kč. Tato částka by měla být převedena do nákladů formou odpisů během devíti let užívání aktiva – viz (Lineární odpis 1).

$$Odpis = \frac{PC - ZH}{Doba\ použitelnosti} \quad (\text{Lineární odpis 1})$$

$$\text{Roční odpis: } \frac{6\,500 - 500}{9} = 666,667 \text{ tis. Kč}$$

Z rovnice vyšlo, že by se mělo každý rok odpisovat 666 667 Kč, protože ve výsledku bylo desetinné číslo, je třeba se držet pravidla, dle kterého se odpisy se vždy zaokrouhlují na celé koruny směrem nahoru. Z důvodu zaokrouhlování ovšem nebude správně vycházet zbytková hodnota odpisovaného majetku, která bude o 3 Kč nižší. Pořizovací cena aktiva je tedy lineárně rozložena do nákladů během devíti let jeho životnosti. V pátém roce používání výrobního zařízení je však na konci své

životnosti hydraulické čerpadlo. Jeho výměna stojí podnik 2 miliony Kč, které se v roce 2004 promítnou do nákladů na opravy a udržování – viz tabulka 1.

Tab. 1 Lineární odpisy v tis. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpisy	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667
Oprávký	666,667	1333,334	2000,001	2666,668	3333,335	4000,002	4666,669	5333,336	6000,003
ZC	5833,333	5166,666	4499,999	3833,332	3166,665	2499,998	1833,331	1166,664	499,997
Náklady	666,667	666,667	666,667	666,667	2666,667	666,667	666,667	666,667	666,667

V tabulce 1 je v prvním řádku zobrazeno, jaká byla výše odpisů aktiva v jednotlivých letech. V druhém řádku jsou znázorněny oprávký neboli suma všech odpisů, ve třetím řádku je zanesena zůstatková cena majetku v jednotlivých letech odpisování a v posledním řádku jsou vyjádřeny náklady, které účetní jednotce vznikají ve spojení s držbou a užíváním výrobního zařízení.

3.2.2 Degresivní časový odpis

Pro zadaný příklad je degresivní časový odpis nevhodný, protože výrobní zařízení je používáno rovnoměrně. Přesto jsem tento výpočet provedl, aby bylo vidět, jak se degresivních výpočtů užívá, a také aby se ukázalo, jak významně se výsledky liší. Odpisy jsou vypočteny dvakrát, kdy jednou je k jejich výpočtu použita metoda SYD a jednou metoda DDB.

$$Odpis = \frac{(PC-ZH) \times (n+1-i)}{n \times (n+1) \div 2} \quad (SYD)$$

$$Odpis\ 2000: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-1)}{9 \times (9+1) \div 2} = 1\ 200\ tis.\ Kč$$

$$Odpis\ 2001: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-2)}{9 \times (9+1) \div 2} = 1\ 066,667\ tis.\ Kč$$

$$Odpis\ 2002: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-3)}{9 \times (9+1) \div 2} = 933,334\ tis.\ Kč$$

$$Odpis\ 2003: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-4)}{9 \times (9+1) \div 2} = 800\ tis.\ Kč$$

$$Odpis\ 2004: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-5)}{9 \times (9+1) \div 2} = 666,667\ tis.\ Kč$$

$$Odpis\ 2005: \frac{(6\ 500 - 500) \times (9+1-6)}{9 \times (9+1) \div 2} = 533,334\ tis.\ Kč$$

$$\text{Odpis 2006: } \frac{(6\,500 - 500) \times (9 + 1 - 7)}{9 \times (9 + 1) \div 2} = 400 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2007: } \frac{(6\,500 - 500) \times (9 + 1 - 8)}{9 \times (9 + 1) \div 2} = 266,667 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2008: } \frac{(6\,500 - 500) \times (9 + 1 - 9)}{9 \times (9 + 1) \div 2} = 133,334 \text{ tis. Kč}$$

Pokud bychom odpisovali metodou DDB, museli bychom nejprve určit odpisovou sazbu. Ta je vždy dvojnásobná, než by byla u lineárních odpisů. Aktivum se dle plánu odpisuje devět let, lineární odpisová sazba by tak byla 11,11 %. Odpisová sazba při výpočtu metodou DDB je tedy rovna 22,22 % a odpisy vypadají následovně – viz (DDB1).

$$\text{Odpis 2000: } 6\,500 \times 22,22\% = 1\,444,3 \text{ tis. Kč} \quad (\text{DDB})$$

$$\text{Odpis 2001: } (6\,500 - 1\,444,3) \times 22,22\% = 1\,123,377 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2002: } (5\,055,7 - 1\,123,377) \times 22,22\% = 873,763 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2003: } (3\,932,323 - 873,763) \times 22,22\% = 679,613 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2004: } (3\,058,56 - 679,613) \times 22,22\% = 528,603 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2005: } (2\,378,947 - 528,603) \times 22,22\% = 411,147 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2006: } (1\,850,344 - 411,147) \times 22,22\% = 319,790 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2007: } (1\,439,197 - 319,790) \times 22,22\% = 248,733 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2008: } (1\,119,407 - 248,733) - 500 = 370,674 \text{ tis. Kč}$$

V tabulce 2 *Degresivní odpisy* můžeme porovnat dvě metody degresivních odpisů. Opět jsou zde zachyceny odpisy v jednotlivých letech, dále je na řádku oprávký uveden součet odpisů. V řádku ZC je zachycena klesající zůstatková cena aktiva a konečně v řádku náklady jsou zachyceny náklady spojené s držbou aktiva v jednotlivých letech. Z tabulky je patrné, že stejně jako při lineárních časových odpisech došlo k velkému nárůstu nákladů v roce 2004. Ty jsou samozřejmě opět způsobeny výměnou hydraulického čerpadla v hodnotě 2 miliony Kč.

Tab. 2 Degresivní odpisy v tis. Kč

Metoda sumace čísel (SYD)									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpisy	1200	1066,667	933,334	800	666,667	533,334	400	266,667	133,334
Oprávky	1200	2266,667	3200,001	4000,001	4666,668	5200,002	5600,002	5866,669	6000,003
ZC	5300	4233,333	3299,999	2499,999	1833,332	1299,998	899,998	633,331	499,997
Náklady	1200	1066,667	933,334	800	2666,667	533,334	400	266,667	133,334
Metoda zmenšujícího se základu (DDB)									
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpisy	1444,3	1123,377	873,763	679,613	528,603	411,147	319,79	248,733	370,674
Oprávky	1444,3	2567,677	3441,44	4121,053	4649,656	5060,803	5380,593	5629,326	6000
ZC	5055,7	3932,323	3058,56	2378,947	1850,344	1439,197	1119,407	870,674	500
Náklady	1444,3	1123,377	873,763	679,613	2528,603	411,147	319,79	248,733	370,674

3.2.3 Progresivní časový odpis

Výrobní zařízení v příkladu je první dva roky využíváno méně než v letech následujících, i přesto se na daný příklad příliš nehodí odpisování progresivní časovou metodou. Ze všech variant časových odpisů by byla nejvhodnější varianta lineárního odpisování. Odpisový plán postavený na zpomalených časových odpisech je rovněž spočítán spíše na ukázkou a pro porovnání toho, jak se jednotlivé metody mohou ve výsledku lišit.

$$Odpis = \frac{2 \times (PC - ZH) \times i}{n \times (n+1)} \quad (\text{zpomalený časový odpis})$$

$$Odpis\ 2000: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 1}{9 \times (9+1)} = 133,334\ \text{tis. Kč}$$

$$Odpis\ 2001: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 2}{9 \times (9+1)} = 266,667\ \text{tis. Kč}$$

$$Odpis\ 2002: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 3}{9 \times (9+1)} = 400\ \text{tis. Kč}$$

$$Odpis\ 2003: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 4}{9 \times (9+1)} = 533,334\ \text{tis. Kč}$$

$$Odpis\ 2004: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 5}{9 \times (9+1)} = 666,667\ \text{tis. Kč}$$

$$Odpis\ 2005: \frac{2 \times (6\ 500 - 500) \times 6}{9 \times (9+1)} = 800\ \text{tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2006: } \frac{2 \times (6\,500 - 500) \times 7}{9 \times (9+1)} = 933,334 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2007: } \frac{2 \times (6\,500 - 500) \times 8}{9 \times (9+1)} = 1066,667 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpis 2008: } \frac{2 \times (6\,500 - 500) \times 9}{9 \times (9+1)} = 1200 \text{ tis. Kč}$$

Tab. 3 *Progresivní odpisy v tis. Kč*

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpisy	133,334	266,667	400	533,334	666,667	800	933,334	1066,667	1200
Oprávky	133,334	400,001	800,001	1333,335	2000,002	2800,002	3733,336	4800,003	6000,003
ZC	6366,666	6099,999	5699,999	5166,665	4499,998	3699,998	2766,664	1699,997	499,997
Náklady	133,334	266,667	400	533,334	2666,667	800	933,334	1066,667	1200

V případě, že při výpočtu odpisu vyšlo desetinné číslo, bylo zaokrouhleno na celé koruny směrem nahoru. Proto také zbytková hodnota není rovna půl milionu korun, ale je o 3 Kč nižší. V roce 2004 je opět vidět neúměrný nárůst nákladů o dva miliony korun způsobený výměnou čerpadla.

3.3 Výpočet odpisů výkonovou metodou

Výkonová metoda je pro tento příklad velmi vhodnou volbou. Výroba není v každém zúčtovacím období stejná a výkon lze jednoduše rozpočítat na kusy výrobků. Ve výpočtu je hodnota odpisů a odpisovaného majetku udávána v tisících Kč.

$$\text{Odpis na jednotku výkonu} = \frac{PC - ZH}{\text{předpokládaný maximální výkon}} \quad (\text{Výkonový odpis1})$$

$$\frac{6\,500 - 500}{16\,000} = 0,375 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2000: } 0,375 \times 600 = 225 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2001: } 0,375 \times 1\,400 = 525 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2002: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2003: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2004: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2005: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2006: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2007: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2008: } 0,375 \times 2\,000 = 750 \text{ tis. Kč}$$

Výkonová metoda odpisování výrobního zařízení v zadaném příkladu kopíruje opotřebení stroje mnohem lépe než metody časové. Ani tato metoda ovšem nedokáže zamezit neúměrnému zvýšení nákladů v roce 2004, které proběhlo v důsledku výměny již opotřebovaného čerpadla. Shrnutí výsledků viz tabulka 4 Výkonové odpisy. Veškeré jednotky v tabulce jsou uvedeny v tisících Kč.

Tab. 4 Výkonové odpisy v tis. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpisy	225	525	750	750	750	750	750	750	750
Oprávky	225	750	1500	2250	3000	3750	4500	5250	6000
ZC	6275	5750	5000	4250	3500	2750	2000	1250	500
náklady	225	525	750	750	2750	750	750	750	750

3.4 Výpočet odpisů komponentní metodou

Komponentní metodu odpisování budu v tomto příkladu kombinovat s metodou výkonovou. V tomto provedení bude odpisový plán nejlépe kopírovat opotřebení výrobního aktiva. Ve formě komponenty bude z celkové ceny stroje vyčleněno hydraulické čerpadlo v hodnotě 2 miliony Kč. Čerpadlo nemá žádnou zbytkovou hodnotu.

Při výpočtu *odpisu na jednotku výkonu* u stroje vychází odpisová základna z pořizovací ceny, od které je odečtena komponenta a zbytková hodnota.

$$\text{Odpis na jednotku výkonu: } = \frac{PC - \text{komponenta} - ZH}{\text{předpokládaný maximální výkon}} \text{ (výrobní zařízení)}$$

$$\frac{6\,500 - 2\,000 - 500}{16\,000} = 0,25 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2000: } 0,25 \times 600 = 150 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2001: } 0,25 \times 1\,400 = 350 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2002: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2003: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2004: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2005: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2006: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2007: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2008: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

Při výpočtu *odpisu na jednotku výkonu* u komponenty je odpisová základna dána hodnotou komponenty (ze zadání vyplývá, že je rovna 2 milionům Kč) od, které je odečtena její zbytková hodnota (v zadaném příkladu je zbytková hodnota rovna 0 Kč).

$$\text{Odpis na jednotku výkonu: } = \frac{PC - ZH}{\text{předpokládaný maximální výkon}} \quad (\text{komponenta 1})$$

$$\frac{2\,000 - 0}{8\,000} = 0,25 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2000: } 0,25 \times 600 = 150 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2001: } 0,25 \times 1\,400 = 350 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2002: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2003: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2004: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

V roce 2004 je první čerpadlo na konci své životnosti. Vyřazuje se z majetku podniku a je pořízeno nové. Náklady na pořízení činí 2 miliony Kč. Životnost nové komponenty je opět 8 000 výrobků.

$$\frac{2\,000 - 0}{8\,000} = 0,25 \text{ tis. Kč} \quad (\text{komponenta 2})$$

$$\text{Odpisy 2005: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2006: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2007: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

$$\text{Odpisy 2008: } 0,25 \times 2\,000 = 500 \text{ tis. Kč}$$

Protože nové čerpadlo má stejnou cenu i životnost jako původní komponenta, odpis na jednotku výkonu je u nového čerpadla stejný jako u původního.

Tab. 5 Komponentní odpisy v tis. Kč

Odpisy stroje									
	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpis	150	350	500	500	500	500	500	500	500
Oprávky	150	500	1000	1500	2000	2500	3000	3500	4000
ZC	4350	4000	3500	3000	2500	2000	1500	1000	500
Náklady	150	350	500	500	500	500	500	500	500
Odpisy komponent									
	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpis	150	350	500	500	500	500	500	500	500
Oprávky	150	500	1000	1500	2000	500	1000	1500	2000
ZC	1850	1500	1000	500	0	1500	1000	500	0
Náklady	150	350	500	500	500	500	500	500	500
Odpisy celkem									
	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Odpis	300	700	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
Oprávky	300	1000	2000	3000	4000	3000	4000	5000	6000
ZC	6500	6500	6500	6500	6500	8500	8500	8500	8500
Náklady	300	700	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

V tabulce *odpisy stroje* je vidět, že vyjma prvních dvou let je majetek odpisován téměř lineárně, protože od roku 2002 byl objem výroby stejný. Shodně s odpisy narůstá účet oprávek. O stejnou sumu, o jakou narůstají oprávk, se snižuje zůstatková cena stroje.

Řádek *odpis*, který se nachází v tabulce *odpisy komponent*, shodou okolností kopíruje odpisy stroje. Je ale vidět jistá změna na účtu *oprávky*. Protože v roce 2004 dochází k vyřazení první komponenty a jejímu nahrazení novou, spolu s tím je rozpuštěn a ukončen účet oprávek k prvnímu čerpadlu. Musí se tedy založit nový účet pro novou komponentu s počátečním stavem nula. Dalším rozdílem v odpisech komponent je, že vzhledem k menším objemům výroby v prvních dvou letech a vázanosti odpisů na výkon se nová komponenta plně odpisuje a vyřazuje v o rok kratší době než první.

Díky komponentnímu odpisování majetku kopíruje tato metoda jeho reálné opotřebení mnohem lépe než ostatní metody. Investici 2 miliony Kč do nového čerpadla totiž řádně rozpočítává do jednotlivých účetních období dle ekonomického přínosu aktiva a tím dodržuje zásadu přiřazování nákladů výnosům.

3.5 Srovnání odpisových metod

Cílem odpisových metod je co možná nejpřesněji zobrazit reálné opotřebení aktiva. Po srovnání šesti metod na jednom fiktivním příkladu je patrné, že nejuvěrnějším obrazem opotřebení dlouhodobého hmotného aktiva je metoda komponentního odpisování – viz tabulka 5 (Srovnání). V ideálním případě je spojená s výkonovou metodou, protože reaguje na opotřebení dle míry užívání aktiva a zároveň bere v potaz, že některá z podstatných částí zařízení může být opotřebovávaná více než jiná. Díky tomu je dodržena zásada přiřazování nákladů výnosům. V některých případech je ovšem velmi náročné, možná dokonce nemožné, určit míru opotřebení v závislosti na výkonu (typicky u budov). V těchto případech je vhodné spojit komponentní metodu s některou z variant časových metod odpisování.

Tab. 6 Srovnání odpisů v tis. Kč

Odpisová metoda	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lineární	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667	666,667
SYD	1200	1066,667	933,334	800	666,667	533,334	400	266,667	133,334
DDB	1444,3	1123,377	873,763	679,613	528,603	411,147	319,79	248,733	370,674
Progresivní	133,334	266,667	400	533,334	666,667	800	933,334	1066,667	1200
Výkonový	225	525	750	750	750	750	750	750	750
Komponentní	300	700	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Tab. 7 Srovnání nákladů v tis. Kč

Odpisová metoda	Rok								
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Lineární	666,667	666,667	666,667	666,667	2666,667	666,667	666,667	666,667	666,667
SYD	1200	1066,667	933,334	800	2666,667	533,334	400	266,667	133,334
DDB	1444,3	1123,377	873,763	679,613	2528,603	411,147	319,79	248,733	370,674
Progresivní	133,334	266,667	400	533,334	2666,667	800	933,334	1066,667	1200
Výkonový	225	525	750	750	2750	750	750	750	750
Komponentní	300	700	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000

Ze srovnání těchto dvou tabulek, kde jedna srovnává odpisy zařízení (tabulka 5) a druhá náklady spojené s držbou a užíváním aktiva (tabulka 6), je jasně vidět, že pouze komponentní metoda jako jediná do odpisů zařízení zahrnuje veškeré

náklady ze zadání vyplývající, a tak jsou u této metody odpisy a náklady shodné a splňují zásadu přiřazování nákladů výnosům.

4 Praktická část

V této kapitole porovnám způsob odpisování dlouhodobých hmotných aktiv třiceti nejvýznamnějších firem z žebříčku CZECH TOP 100 hodnocených podle objemu tržeb. Rozhodl jsem se porovnat prvních třicet firem také proto, že v této skupině jsou zastoupeny jak podniky zabývající se výrobou výrobků, tak ty zabývající se prodejem zboží, ale i podniky poskytující služby.

4.1 Hypotéza

Přestože ze srovnání ve třetí kapitole vyšlo najevo, že výkonové komponentní odpisování nejlépe zobrazuje reálné opotřebenění aktiva, myslím si, že nebude nejpoužívanější metodou odpisování dlouhodobého hmotného majetku v praxi. Tento postup vyčíslení opotřebenění aktiv je velmi náročný na zpracování. V případě velkých společností, kterými ty z žebříčku CZECH TOP 100 nepochybně jsou, by zvýšená administrativní zátěž spojená s výpočtem komponentního odpisování tak rozsáhlého majetku mohla vést k neúměrnému zvýšení nákladů. Z tohoto důvodu si myslím, že většina společností dlouhodobý hmotný majetek odpisuje formou lineárních časových odpisů, které jsou jednoduše vyčíslitelné, a proto byla testována tato hypotéza: „Většina společností odpisuje dlouhodobý hmotný majetek formou lineárních časových odpisů.“

4.2 Porovnání 30 vybraných firem

Nejvýznamnější firmy podle žebříčku CZECH TOP 100 jsou seřazeny sestupně podle objemu tržeb. Jedná se o nejaktuálnější dostupný žebříček, jsou v něm obsažena data za rok 2015. Při získávání informací byly použity údaje z výročních zpráv vybraných společností, zveřejněné ve Sbírce listin na portálu www.or.justice.cz. Informace o odpisech společností jsem čerpal vždy z nejnovější výroční zprávy, která byla na portálu www.or.justice.cz k dispozici. Všechny výroční zprávy byly vydány v rozmezí let 2014 až 2016.

1. ŠKODA AUTO a. s.- podnik, jehož hlavním předmětem podnikání je zejména vývoj, výroba a prodej osobních automobilů. Dle výroční zprávy účetní jednotka uplatňuje rovnoměrné časové odpisy. (ŠKODA AUTO a.s. 2016)

2. ČEZ, a. s. - energetický koncern zabývající se především výrobou a distribucí elektřiny a tepla, dále obchodem a prodejem zemního plynu a těžbou uhlí. Firma ve výroční zprávě uvádí, že dlouhodobý hmotný majetek odpisuje formou lineárních časových odpisů. (ČEZ, a.s., 2015)
3. AGROFERT, a.s. - koncern je aktivní v lesnictví a dřevařství, zemědělství a prvovýrobě, potravinářství, chemii, logistice a dopravě, obnovitelných zdrojích a médiích. Ve výroční zprávě podnik uvádí, že dlouhodobý majetek odpisuje metodou rovnoměrných časových odpisů. (AGROFERT, a.s., 2016)
4. RWE Supply & Trading CZ, a.s. - společnost zabývající se velkoobchodem se zemním plynem. Ve výroční zprávě se společnost o způsobu odpisování aktiv nezmiňuje, protože z výkazu zisku a ztráty je zřejmé, že v účetním období roku 2015 se žádné odpisy neuskutečnily. (RWE Supply & Trading CZ, a.s., 2016)
5. FOXCONN CZ s.r.o. - firma se zaměřením na výrobu v oblasti výpočetní techniky. Dle konsolidované účetní uzávěrky odpisuje dlouhodobá hmotná aktiva metodou lineárního časového odpisování. (FOXCONN CZ s.r.o., 2016)
6. Energetický a průmyslový holding, a.s. - energetická skupina zajišťující vše od těžby uhlí přes výrobu až po distribuci elektřiny a tepla. Dle účetní závěrky firma odpisuje formou rovnoměrných časových odpisů. (Energetický a průmyslový holding, a.s., 2015)
7. UNIPETROL, a.s. - rafinérská a petrochemická skupina. Ve výroční zprávě uvádí, že majetek odpisuje formou lineárních časových odpisů. (UNIPETROL, a.s., 2015)
8. AHOLD Czech Republic, a.s. - společnost provozující síť maloobchodních prodejen Albert. V účetní uzávěrce firma uvádí, že k odpisování dlouhodobého hmotného majetku užívá lineárních časových odpisů. (AHOLD Czech Republic, a.s., 2014)
9. České dráhy, a.s. - skupina společností provozující nákladní a osobní železniční dopravu. Všechna aktiva s výjimkou železničních kolejových vozidel se odepisují lineární časovou metodou. Na železniční kolejová

- vozidla je aplikována metoda komponentních výkonových odpisů, kde jednotkou výkonu jsou ujeté kilometry. (České dráhy, a.s. 2016)
10. O2 Czech Republic a.s. - společnost poskytující komplexní telekomunikační služby. Podle účetní uzávěrky obsažené ve výroční zprávě společnost odepisuje dlouhodobá hmotná aktiva formou lineárních časových odpisů. (O2 Czech Republic a.s., 2016)
11. Lidl Česká republika v.o.s. - společnost provozující maloobchodní síť prodejen Lidl. Podle účetní jednotky je dlouhodobý hmotný majetek odepisován lineárními časovými odpisy. (Lidl Česká republika v.o.s., 2015)
12. METROSTAV a.s. - stavební společnost zaměřená na občanské stavby, bytovou i průmyslovou výstavbu, podzemní, dopravní a vodohospodářské stavby. Ve výroční zprávě společnost uvádí, že odpisy dlouhodobého hmotného majetku vytváří na základě lineárních časových odpisů. (METROSTAV a.s., 2016)
13. Siemens, s.r.o. - výrobní společnost vyvíjející a vyrábějící mnoho produktů ve vícero odvětvích, především však plynové a parní turbíny, medicínské přístroje a zařízení, řešení mobility, automatizace továren a další. Podle účetní uzávěrky také odpisují veškerý dlouhodobý hmotný majetek lineárními časovými odpisy. (Siemens, s.r.o. 2016)
14. GECO, a.s. - společnost provozující maloobchodní síť stejnojmenných prodejen tisku, tabákových produktů a kuřáckých potřeb. Jak je uvedeno ve výroční zprávě, společnost užívá k odpisování dlouhodobého hmotného majetku lineárních a zrychlených časových odpisů. (GECO, a.s., 2016)
15. MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o. - Předmětem podnikání společnosti je především maloobchodní prodej potravinářského a nepotravinářského zboží. K odpisování dlouhodobých hmotných aktiv společnost používá lineárních časových odpisů, které jsou ve vhodných případech kombinovány s komponentními odpisy. (MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o., 2015)
16. VEOLIA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s. - hlavní podnikatelskou činností společnosti je distribuce vody a provozování vodohospodářských zařízení. Firma používá lineárních časových odpisů dlouhodobého majetku. (VEOLIA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s., 2015)

17. Porsche Česká republika s.r.o. - hlavním zaměřením firmy je import a prodej užitkových vozů VW a osobních vozů značek VW, Audi a Seat. Společnost užívá lineárních časových odpisů. (Porsche Česká republika s.r.o., 2016)
18. OKD, a.s. - důlní společnost těžící černé uhlí v hlubinných dolech. Účetní jednotka je momentálně v insolvenci. Dle účetní závěrky odpisuje veškerý dlouhodobý hmotný majetek lineárními časovými odpisy. (OKD, a.s., 2016)
19. T-Mobile Czech Republic a.s. - firma poskytující telekomunikační služby. Společnost ve výroční zprávě uvádí, že veškerá dlouhodobá hmotná aktiva odpisuje lineární časovou metodou. (T-Mobile Czech Republic a.s., 2016)
20. BOSCH DIESEL, s.r.o. - společnost vyvíjí a vyrábí vstřikovací zařízení do naftových motorů. Dle účetní závěrky používá lineárních časových odpisů. (BOSCH DIESEL, s.r.o., 2016)
21. ARMEX GROUP s.r.o. - společnost provozující síť čerpacích stanic armex, obchody s průmyslovými armaturami, dále se zabývá pronájmem nemovitostí, obchodem s elektřinou a zemním plynem a velko i maloobchodem se zbožím v oboru voda, vytápění, plyn a instalatérské sítě. Společnost v účetním roce 2015 nic neodpisuje, a proto neuvádí způsob odpisů. (ARMEX GROUP s.r.o., 2016)
22. METALIMEX a.s. - hlavní obchodní činností společnosti je obchod s kovy, pevnými palivy a zajišťování s tím spojené logistiky. Účetní jednotka ve výroční zprávě neuvádí nic o způsobech odpisování dlouhodobých aktiv. (METALIMEX a.s., 2016)
23. ARMEX Oil, s.r.o. - společnost zabývající se obchodem a distribucí ropných produktů. Dlouhodobý hmotný majetek je účetní jednotkou odpisován rovnoměrnými časovými odpisy. (ARMEX Oil, s.r.o., 2016)
24. Pražská energetika a.s. - je společnost obchodující s elektrickou energií a plynem a obstarávající jejich distribuci. Firma používá lineárních časových odpisů. (Pražská energetika a.s., 2016)
25. EUROVIA CS, a.s. - stavební společnost se specializací na silniční, železniční a tramvajové, mostní a vodohospodářské stavby. Účetní jednotka odpisuje lineární časovou metodou. (EUROVIA CS, a.s., 2016)

26. ŠKODA TRANSPORTATION a.s. - hlavní činností podniku je vývoj, výroba, montáž a rekonstrukce prostředků hromadné dopravy. Veškerý dlouhodobý hmotný majetek je účetní jednotkou odpisován časově lineárně. (ŠKODA TRANSPORTATION a.s., 2016)
27. Česká pošta, s. p. - poskytovatel zásilkových a poštovních služeb. Ve výroční zprávě účetní jednotka uvádí, že používá lineární časové odpisy. (Česká pošta, s. p., 2016)
28. Shell Czech Republic a.s. - hlavní obchodní činností je obchod a distribuce ropných produktů. Společnost užívá rovnoměrných časových odpisů. (Shell Czech Republic a.s., 2016)
29. Panasonic AVC Networks czech, s.r.o. - hlavním předmětem činnosti společnosti je výroba televizorů, Blu-Ray přehrávačů a rekordérů. Účetní jednotka používá k ocenění opotřeбенí majetku metody lineárních časových odpisů. (Panasonic AVC Networks czech, s.r.o., 2016)
30. Iveco Czech Republic, a.s. - společnost zabývající se vývojem, výrobou a distribucí autobusů. Podle výroční zprávy účetní jednotka užívá lineárních časových odpisů. (Iveco Czech Republic, a.s., 2016)

4.3 Výsledek porovnání

Po porovnání odpisových metod 30 nejúspěšnějších firem můžeme konstatovat, že stanovená hypotéza se potvrdila. Všechny firmy, které ve výroční zprávě uvedly metodu odpisování dlouhodobých hmotných aktiv, využívaly časové lineární odpisování. Pouze výjimečně podniky doplnily lineární odpisy o jiný druh odpisu. České dráhy, a.s. například kromě lineárních odpisů používají u železničních vozidel komponentní výkonové odpisy. Společnost GECO, a.s. doplňuje lineární odpisování zrychlenými časovými odpisy. Firma MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o. používá ve vhodných případech také lineární časové metody odpisování v kombinaci s komponentními odpisy. Ostatní společnosti používají výhradně lineárních odpisů, a to díky jejich nízké administrativní náročnosti. Zda skutečný ekonomický prospěch z jednotlivých hmotných aktiv odpisovaných na základě lineárních časových odpisů je vždy u těchto společností více méně každý rok rovnoměrný (stejný), nelze bez bližších informací ověřit.

5 Závěr

Finanční účetnictví má za úkol podávat pravdivé a věrné informace o finanční situaci podniku. Aby tato skutečnost byla správně zobrazena, je třeba, aby v účetnictví byly správně zachyceny také informace o stavu majetku podniku. Aktiva v majetku podniku procházejí třemi fázemi, kterými jsou fáze pořízení, užívání a vyřazení.

V závislosti na způsobu pořízení je majetek oceněn pořizovací cenou, vlastními náklady nebo reprodukční pořizovací cenou.

Když majetek přejde do fáze užívání, musí účetní jednotka vykazovat jeho snížení hodnoty. Toto opotřebení majetku je vykázáno formou odpisů a je zachyceno v nákladech. Odpisy aktiva mohou být časové, výkonové nebo komponentní. Časové odpisy se dělí na lineární, které odpisují aktivum rovnoměrně po celou dobu životnosti, na degresivní a progresivní, které odpisují aktivum zrychleně nebo zpomaleně. To v závislosti na tom, jestli majetek ztrácí větší část své hodnoty zpočátku po svém zařazení do užívání nebo ke konci své životnosti. Výkonová metoda váže odpisy k intenzitě využívání aktiva. Komponentní metoda rozděluje aktivum na více významných částí, které se opotřebovávají nerovnoměrně, a každou část odpisuje zvlášť.

Aplikace jednotlivých metod odpisování na zadaném fiktivním příkladu ukazuje, že metoda komponentního odpisování ve spojení s výkonovou metodou nejlépe vyčísluje reálné užití aktiv. Ne v každém případě je ovšem možné jednoduše zjistit veškeré informace potřebné k výkonovému odpisování. Někdy také zařízení neobsahuje významnou součást, která by se neopotřebovávala rovnoměrně se zbytkem zařízení. V takovém případě je vhodné zvolit některou z časových metod účetního odpisování.

V praktické části se lze přesvědčit, že valná většina z výběru třiceti významných českých firem užívá lineárních časových odpočtů. Přestože nejsou tak přesné jako komponentní výkonové odpisy, jsou časově a administrativně nenáročné. Stačí odhadnout dobu životnosti aktiva, nemusí se zjišťovat přesný objem produkce, či najetých kilometrů, a pokud nenastane žádná nečekaná změna v ocenění aktiva, odpisy jsou po celou dobu jeho životnosti stejné.

Seznam literatury

BOKŠOVÁ, J., *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Linde Praha a.s., 2013, 513 s. ISBN 978-80-720-1-921-2.

VALOUCH, P. *Účetní a daňové odpisy 2010*. 5. vyd. Praha: GRADA Publishing, a.s., 2010. ISBN 978-80-247-3201-5.

KRČÁL, M. *Metody oceňování v účetnictví*. [Diplomová práce.] Brno: Masarykova univerzita, 2008.

VOPALECKÁ, A. *Ceny v účetnictví a ceny v daních z příjmů*. [Diplomová práce.] Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 2014.

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-11-26].

Vyhláška č. 500/2002 Sb. kterou se provádějí některá ustanovení zákona o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. In: ASPI [právní informační systém]. Praha: Wolters Kluwer ČR [vid. 2016-11-26].

Žebříček nejvýznamnějších firem dle tržeb 2015. [database online]. Praha: CZECH TOP 100, 2016 [cit. 3. 12. 2016]. Dostupné z URL <<http://www.czechtop100.cz/zebricky-firem/nejvyznamnejsi-firmy/100-nejvyznamnejsich-firem-cr.html>>.

ŠKODA *Výroční zpráva 2015*. [Výroční zpráva] Mladá Boleslav: ŠKODA AUTO a.s., 2016.

SEZONA 2014. [Výroční zpráva] Praha: ČEZ, a.s., 2015.

AGROFERT 2015. [Výroční zpráva] Praha: AGROFERT, a.s., 2016.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015. [Výroční zpráva] Praha: RWE Supply & Trading CZ, a.s., 2016.

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015. [Výroční zpráva] Pardubice: FOXCONN CZ s.r.o., 2016.

Konsolidovaná výroční zpráva za rok končící 31. prosinci 2014. [Výroční zpráva] Praha: Energetický a průmyslový holding, a.s., 2015.

Výroční zpráva společnosti UNIPETROL, a.s. za rok 2014. [Výroční zpráva] Praha: UNIPETROL, a.s., 2015.

Výroční zpráva za rok 2013. [Výroční zpráva] Praha: AHOLD Czech Republic, a.s., 2014.

Výroční zpráva Skupiny České dráhy 2015. [Výroční zpráva] Praha: České dráhy, a.s., 2016.

O2 Czech Republic a.s. VÝROČNÍ ZPRÁVA 2015. [Výroční zpráva] Praha: O2 Czech Republic a.s., 2016.

Výroční zpráva za hospodářský rok končící dnem 28. února 2015 [Výroční zpráva] Praha: Lidl Česká republika v.o.s., 2015.

Souhrnná výroční zpráva obchodní společnosti Metrostav a.s. a Skupiny Metrostav za rok 2015. [Výroční zpráva] Praha: METROSTAV a.s., 2016.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Praha: Siemens, s.r.o., 2016.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Praha: GECO, a.s., 2016.

Zpráva auditora a účetní závěrka. [Výroční zpráva] Praha: MAKRO Cash & Carry ČR s.r.o., 2015.

Zpráva auditora a účetní závěrka k 31. prosinci 2014. [Výroční zpráva] Praha: VEOLIA ČESKÁ REPUBLIKA, a.s., 2015.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Praha: Porsche Česká republika s.r.o., 2016.

New World Resources Plc. [Účetní závěrka] Praha: OKD, a.s., 2016.

VÝROČNÍ ZPRÁVA. [Výroční zpráva] Praha: T-Mobile Czech Republic a.s., 2016.

Výroční zpráva společnosti BOSCH DIESEL, s.r.o. za rok 2015. [Výroční zpráva] Jihlava: 20. BOSCH DIESEL, s.r.o., 2016.

Účetní závěrka za rok 2015. [Účetní závěrka] Děčín: ARMEX GROUP s.r.o., 2016.

Výroční zpráva. [Výroční zpráva] Praha: METALIMEX a.s., 2016.

Konsolidovaná výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Děčín: ARMEX Oil, s.r.o., 2016.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Praha: Pražská energetika a.s., 2016.

Výroční zpráva za rok 2015 společnosti EUROVIA CS, a. s. [Výroční zpráva] Praha: EUROVIA CS, a.s., 2016.

Konsolidovaná výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Plzeň: ŠKODA TRANSPORTATION a.s., 2016.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Praha: Česká pošta, s. p., 2016.

Výroční zpráva za rok 2015. [Výroční zpráva] Praha: Shell Czech Republic a.s., 2016.

Výroční zpráva 2015. [Výroční zpráva] Plzeň: Panasonic AVC Networks czech, s.r.o., 2016.

VÝROČNÍ ZPRÁVA PŘEDSTAVENSTVA SPOLEČNOSTI IVECO CZECH REPUBLIC, A.S. ZA ROK 2015. [Výroční zpráva] Vysoké Mýto: Iveco Czech Republic, a.s., 2016.

Seznam obrázků a tabulek

Seznam tabulek

Nákres 1	13
Nákres 2	14
Tab. 1 Lineární odpisy v tis. Kč.....	23
Tab. 2 Degresivní odpisy v tis. Kč.....	25
Tab. 3 Progresivní odpisy v tis. Kč.....	26
Tab. 4 Výkonové odpisy v tis. Kč.....	27
Tab. 5 Komponentní odpisy v tis. Kč	29
Tab. 6 Srovnání odpisů v tis. Kč.....	30
Tab. 7 Srovnání nákladů v tis. Kč.....	30

ANOTAČNÍ ZÁZNAM

AUTOR	Tomáš Prokop		
STUDIJNÍ OBOR	6208R163 Podniková ekonomika a finanční management		
NÁZEV PRÁCE	Účetní odpisování dlouhodobého hmotného majetku		
VEDOUCÍ PRÁCE	Ing. Monika Randáková, Ph.D.		
KATEDRA	KFMU - Katedra finančního a manažerského účetnictví	ROK ODEVZDÁNÍ	2016
POČET STRAN	42		
POČET OBRÁZKŮ	0		
POČET TABULEK	9		
POČET PŘÍLOH	0		
STRUČNÝ POPIS	<p>Tato Bakalářská práce se zabývá účetními odpisy dlouhodobého hmotného majetku. V první části popisuje třídění aktiv, jejich oceňování a vykazování v účetních výkazech. Ve své druhé části práce popisuje časové, výkonové a komponentní metody odpisování. U časových odpisů práce popisuje lineární, degressivní (SYD a DDB) a progresivní variantu časových odpisů. Třetí část porovnává všechny tyto metody na fiktivním příkladu, ze kterého vychází, že nejméně výhodně vyčísluje opotřebení dlouhodobého hmotného majetku metoda komponentního výkonového odpisování. V praktické části jsou porovnány používané odpisové metod 30 nejúspěšnějších českých firem roku 2015. Ze srovnání vyplývá, že nejpoužívanější odpisovou metodou je jednoznačně metoda lineárních časových odpisů.</p>		
KLÍČOVÁ SLOVA	Dlouhodobý hmotný majetek, ocenění aktiv, účetní odpisování		
PRÁCE OBSAHUJE UTAJENÉ ČÁSTI: Ne			

ANNOTATION

AUTHOR	Tomáš Prokop		
FIELD	6208R163 Business Management and Finance		
THESIS TITLE	Accounting depreciation of tangible fixed assets		
SUPERVISOR	Ing. Monika Randáková, Ph.D.		
DEPARTMENT	KFRP - Department of Financial Management	YEAR	2016
NUMBER OF PAGES	42		
NUMBER OF PICTURES	0		
NUMBER OF TABLES	9		
NUMBER OF APPENDICES	0		
SUMMARY	<p>The object of this dissertation is accounting depreciation of tangible fixed assets. First part describes sorting of assets, their appraisalment and their reporting in financial statements. Second part is about time, performance and component depreciation methods. Time methods are divided into three parts: linear, degresive (DDB and SYD) and progresive. Third part of the thesis compares mentioned methods of depreciation on the same example. This part sumarises the fact that the component performance method is the most suitable for given example and reflects reality the most. Practical part compares which methods are used by 30 most important czech companies. The result is that the most used method is the linear one.</p>		
KEY WORDS	Tangible fixed assets, valuation of assets, accounting depreciation		
THESIS INCLUDES UNDISCLOSED PARTS: No			